

4. Muu teollisuus Toimialaseuranta toukokuu 2022

Tutkimusyksikkö

4. Muu teollisuus

Sisällysluettelo

- 4.1. Tekstiilien valmistus
- 4.2. Vaatteiden valmistus
- 4.3. Kenkien ja nahkatuotteiden valmistus
- 4.4. Painaminen
- 4.5. Lasin ja lasituotteiden valmistus
- 4.6. Kustantaminen
- 4.7. Jalometalliala
- 4.8. Keramiikkateollisuus

Muu teollisuus sisältää pienempiä ja keskisuuria teollisuuden aloja laidasta laitaan.

Toimialat (TOL 2008):

- TOL 13 Tekstiilien valmistus
- TOL 14 Vaatteiden valmistus
- TOL 15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus
- TOL 18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen
- TOL 23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus
- TOL 2312 Tasolasin hiominen ja leikkaaminen
- TOL 32 Muu valmistus
- TOL 58 Kustantaminen

Sopimusalat: Tekstiili- ja muotiala, Kenkä- ja nahkateollisuus, Media- ja painoalan työntekijät, Viestintäalan toimihenkilöt (Grafinet), Fiskars Finland Oy Ab:n työntekijät, Lasitus-, rakennuslasitus- ja lasinjalostusala, Jalometalliala, Lasikeraaminen teollisuus

4.1. Tekstiilien valmistus (Rolle Alho)

- Tuotannon vuosimuutos: -4 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +10 % (Q1/21 → Q1/22).
- Suomen suurimmat tekstiilivalmistajat tuottavat pääasiassa teollisuustekstiilejä. Teollisuuden hyvä vire heijastuu teollisuustekstiilien kysyntään myönteisellä tavalla.
- Tekstiilien kierrätys takaisin tekstiiliteollisuuteen vielä hyvin vähäistä, mutta kasvaa. Kuluttajien ympäristötietoisuus sekä esim. EU-tason regulaatio (EU:n tekstiilistrategia) kuitenkin vauhdittaa kiertotaloutta. Suomalaisille tekstiili- ja vaatealan yrityksille vihreä siirtymä on alan työnantajajärjestön mukaan pikemminkin kuin mahdollisuus kuin uhka. Suomessa on vihreässä siirtymässä tarvittavaa osaamista. Esimerkkinä Paimion uusi poistotekstiilien kiertotalouslaitos, joka vauhdittaa siirtymää.
- Ekologisten tekstiilikuitujen ympärillä tällä hetkellä Suomessa useita kiinnostavia hankkeita (ks. esim. Spinnova sekä Metsä Groupin ja Fortum ExpandFibren-hanke).

4.2. Vaatteiden valmistus (Rolle Alho)

- Tuotannon vuosimuutos: +9 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +2 % (Q1/21 → Q1/22).
- Vuosi 2021 oli Marimekolle kaikkien mittarien mukaan sen historian paras. Uutta on Marimekon yhteistyö Adidaksen kanssa sekä Kiinan markkinoille suunnattu oma valikoima.
- Myönteisistä uutisista huolimatta koronapandemia vaikuttaa edelleen negatiivisesti toimialan kannattavuuteen (logistiikkakustannukset nousseet). Venäjän aloittama Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuutta tälläkin toimialalla.
- Tampereen ammattikorkeakoulu käynnistää elokuussa 2022 tekstiili-insinöörikoulutuksen. Kyseessä on englanninkielinen koulutusohjelma. Tutkinto antaa valmiudet toimia erilaisissa tekstiili- ja muotiteollisuuden tuotannossa, ostoissa, myynissä, markkinoinnissa ja tuotekehityksessä. Alalla tiedostetaan, että Suomen vaate- ja tekstiilialoilla on parannettavaa kansainvälisen kaupan ja markkinoinnin osaamisessa. Tunnettuja vaatemerkkejä on vähän verrattuna muihin Pohjoismaihin.

4.3. Kenkien ja nahkatuotteiden valmistus (Rolle Alho)

- Tuotannon vuosimuutos: +1 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +5 % (Q1/21 → Q1/22).
- Kotimaiset talvikenkien valmistajat hyötyivät 2021–2022 lumisen talven aiheuttamasta kovasta kysynnästä ja kaukomaiden kuljetusongelmista, kun kauppojen lisätilauksiin pystyttiin vastaamaan nopeasti kotimaasta käsin. Esimerkiksi suomalaiset Kuoma, Pomarfin ja Sievin Jalkine kertoivat tehneensä kovinta myyntiä vuosikausiin vuonna 2021.
- Alan kahden suurimman kenkäyrityksen liikevaihdot kasvoivat vuonna 2021 edellisvuoteen nähden seuraavasti: Sievi +19 %; Ejendals Suomi +11 %.
- Toimialalla työvoiman saatavuus, raaka-aineiden, kuljetusten ja energian hintojen nousu sekä logistiikan maailmanlaajuiset haasteet rajoittavat kasvua. Venäjän aloittaman Ukrainan sodan vaikutus vaikeuttanee alan yritysten toimintaa (raaka-aineiden saatavuus ja logistiset ongelmat). Myös Kiinan uudet koronarajoitukset keväällä 2022 saattavat haitata toimituksia.

4.4. Painaminen (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +3 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +12 % (Q1/21 → Q1/22).
- Toimialan vienti on pienimuotoista.
- Toimialan tuotanto näyttää vähenevän vuosi vuodelta.
- Puhelinluettelon kaltaisia isoja painotöitä on pudonnut pois.
- Tuotepakkausten painotyöt ovat säilyneet monia muita painotöitä paremmin.
- Grano Oy on ilmoittanut rakentavansa Vantaalle 15 000 neliön tehtaan.
- Paperipula ehti UPM-työtaistelun aikana iskeä painotaloihin.
- Paperipula hellittää alan TES-sopimusten synnyttyä.

4.5. Lasin ja lasituotteiden valmistus (Rolle Alho)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Toimialan suurimman yrityksen Fiskarsin 2021 liikevaihto kasvoi, mutta tulos hiipui – kasvavat kustannukset riski myös tänä vuonna.
- Fiskarsin näkemyksen mukaan globaalien toimitusketjujen haasteet sekä raaka-aineiden ja energian hinnannousu jatkuvat tänä vuonna. Vaikka Fiskars on onnistunut lieventämään näitä ongelmia, ovat ne edelleen sen mukaan riski vuoden 2022 taloudelliselle kehitykselle.
- Fiskars hakee jatkossakin kasvua Yhdysvaltojen ja Kiinan markkinoilta.

4.6. Kustantaminen (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +8 % (Q1/21 → Q2/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana.
- Toimialan vienti on pienimuotoista.
- Kustannustoiminta keskittyy muutaman suuren kustantajan ympärille.
- Esimerkiksi isot lehtitalot ostavat maakuntalehtiä.
 - Sanoma Oyj osti pari vuotta sitten Alma Median alueelliset sanomalehdet.
 - Keski-suomalainen Oyj osti vuosi sitten Hämeen Sanomat.
 - Kaleva Oy osti jo aiemmin Lapin Kansan ja kaupunkilehtiä.

4.7. Jalometalliala (Timo Eklund)

- Jalometallialan tuotannon ja työllisyyden näkymistä julkaistaan tietoa elokuussa.

4.8. Keramiikkateollisuus (Rolle Alho)

- Keramiikkateollisuuden tuotannon ja työllisyyden näkymistä julkaistaan tietoa elokuussa.

**Teollisuus
liitto**